

Trendy v placení: Kryptoměna, digitální peněženka nebo platba obličejem. Čím vším se dá zaplatit?

19.2.2025 - Anna Jedlová | Czech News Center

Průzkumy ukazují, že k pravidelným platbám používá mince a bankovky více než 80 procent lidí. V blízké budoucnosti se ale už počítá s tím, že zákazníci zaplatí například skrz oční duhovku.

Přes 15 milionů platebních karet

V kamenných obchodech vedou tradiční plastové platební karty. Mezi klienty bank je zhruba 14 milionů debetních karet a skoro jeden a čtvrt milionu kreditních karet. Bezhotovostně dnes platí přibližně tři čtvrtiny Čechů. Největší nárůst zaznamenávají digitalizované platební karty v chytrých zařízeních.

Podle Indexu prosperity zpracovaného Českou spořitelnou ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd používá telefon s nahanou platební kartou v elektronických peněženkách Apple Pay nebo Google Pay k placení 36 procent lidí. Méně rozšířené, přesto stále častěji využívané, jsou pak chytré hodinky, platební náramky a prsteny, se kterými lidé u pokladny platí.

Mladá versus starší generace

Trendy v placení směřují k bezhotovostním variantám. Zatímco ještě v roce 2022 platila mobilem čtvrtina zákazníků, v současnosti jde už o třetinu populace. Na digitální způsob placení přecházejí zejména mladší ročníky. Mladí lidé mezi věkovou hranicí 18 až 24 let volí při placení nejčastěji (73 procent případů) mobilní platby, naopak generace nad 55 let preferuje klasické plastové karty nebo hotovost. Starší lidé řeší hlavně bezpečnost platby. Ta je přitom podle specialisty na finance z portálu banky.cz Petra Jermáře u bezkontaktní technologie stále propracovanější: „Trendy v mobilních platbách směřují k využívání biometrického ověření – otisku prstu nebo fotky obličeje. Tato metoda poskytuje vyšší úroveň zabezpečení než klasický PIN kód.“

Hotovosti se Češi nevzdávají

Mince nebo bankovky lidé vytahují hlavně při menších nákupech. Čtvrtina Čechů u sebe nosí jen drobné v řádu desítek korun pro případ nouze a tři procenta dokonce nemají peníze u sebe vůbec. Přesto hotovost zůstává pro řadu lidí nenahraditelná. Podle průzkumu STEM/MARK pro Euronet lidé oceňují její spolehlivost, nezávislost na nových technologiích a širokou akceptaci v každodenním životě. Bezmála 60 procent lidí pravidelně nakupuje v obchodech nebo využívá služby, kde se přijímá jen hotovost. Větší důležitost hraje hotovost v menších obcích, kde není tak rozvinutá digitální infrastruktura.

Výkonný ředitel společnosti Euronet Ondřej Kozák dodává, že hotovost je klíčová například v momentech selhání technologií, jakou jsou výpadky termínálů nebo nedostupné internetové připojení: „I přes rozmach bezkontaktních plateb je hotovost stále univerzálním řešením, které funguje kdekoli a kdykoli. Tato nezávislost na technologiích je jedním z hlavních důvodů, proč Češi

nechtějí na mince a bankovky zapomenout.“

Pay to Fuel

Přijet na čerpací stanici, natankovat a odjet bez toho, aniž byste museli vstát ze sedadla a chodit k pokladně. Právě to umožňuje služba Pay to Fuel. Řidič zkrátka zvolí platbu přes infotainment (informačně-zábavní systém) v autě, kde si na panelu palubní desky vybere konkrétní čerpací stanici, potvrdí objem paliva a systém následně provede platbu sám přes uloženou debetní nebo kreditní kartu. Transakce se pak následně zobrazí na displeji. Služba je zatím k dispozici jen pro některé řidiče. Konkrétně pro ty, kteří mají vůz od Škoda Auto a tankují na pumpách OMV.

Transakce jsou zabezpečeny tzv. tokenizací která každoročně zabezpečuje desítky miliard platebních transakcí nahrazováním citlivých dat jedinečnými tokeny. Potenciál tokenizace je významný. Do roku 2030 by díky ní měla společnost MasterCard skoncovat s ručním zadáváním čísel karet a ověřovacích kódů při online platbách.

Biometrické údaje

Metody „placení budoucnosti“ se rozvíjejí rychlým tempem. Mastercard už v některých státech umožňuje zaplatit za zboží v obchodě skrz biometrické údaje. Zákazníci uhradí nákup pouhým snímáním jejich obličeje a oční duhovky.

Při platbě se člověk podívá na čtečku a po identifikaci proběhne zbytek transakce úplně stejně jako při běžné bezkontaktní platbě. Jde zatím o pilotní projekt, který firma testuje například v sousedním Polsku. Je proto otázka času, kdy se novinka dostane do České republiky.

Rychlý příjem plateb bez terminálu

Z rychlého vývoje technologií těží nejenom zákazníci, ale i obchodníci. Ti všichni mají možnost proměnit chytrý telefon v platební terminál. Například Air Bank přišla se službou Cvak, která funguje na principu okamžitých plateb.

Obchodník v aplikaci zadá částku, zákazník přiloží telefon nebo načte QR kód a zaplatí. Peníze na účet dorazí nejpozději do druhého dne. Mastercard nabízí obdobné řešení Tap on Phone.

Oběd nebo káva za bitcoin

Digitální měna už není jen výstřelkem technologických nadšenců, proniká i do běžného života. Například ve Spojených státech lze kryptoměnou zaplatit nájem bytu nebo menu v restauraci. I v Česku se bitcoin postupně uplatňuje.

Vedle restaurací ho přijímají třeba kavárny, ale i některé hotely nebo obchody a e-shopy. Třeba jeden z největších internetových prodejců elektroniky v Česku – společnost Alza – přijímá platbu bitcoinem už skoro 8 let.

Popularita QR kódů roste

Takzvané „kvé-erko“ si lidé při placení oblíbili. V minulosti tuto možnost platby využily už tři čtvrtiny Čechů. Šetří jim totiž hlavně čas, který by strávili třeba čekáním na zaplacení u obsluhy v restauraci.

Stačí jen fotoaparátem v mobilu načíst QR kód, který bývá většinou nalepený na stole v gastro podniku, zakliknout částku a odeslat. Není nutné čekat na účtenku, ta se načte v mobilu.

Platba skrz QR kódy se rozšířila i do dalších segmentů – objevují se například na fakturách a nahrazují tak složenky, mají je i parkovací automaty, využívají je někteří drobní podnikatelé nebo obchodníci. QR platbu lze provést taky v rychlých občerstveních, supermarketech, za jízdu v taxi, při nákupu vstupenek na koncerty, vstup do muzea či poplatky za vyšetření.

Platba na telefonní kontakt

Službu zvanou Platba na kontakt spustily banky už před více než rokem. Funguje tak, že místo čísla účtu v internetovém nebo mobilním bankovníctví stačí zadat mobilní číslo příjemce platby. Jen za prvních šest měsíců fungování si tuto možnost placení aktivovalo přes půl milionu klientů bank. Reálně ale tak využívaná není, zkušenost s platbou na kontakt má asi 11 procent uživatelů. Služba má sloužit zejména k drobným platbám například mezi přáteli. V současnosti ji nabízí sedm tuzemských bank. Jsou to Air Bank, Česká spořitelna, ČSOB, Fio banka, Komerční banka, Raiffeisenbank a Moneta.

VIDEO: *Pozor na Temu a další tržiště. Nedodržují pravidla a klamou zákazníky, varuje analytička Gelnerová ve FLOW*

<https://www.e15.cz/finexpert/banky-a-ucty/trendy-v-placeni-kryptomena-digitalni-penezenka-nebo-platba-oblicejem-cim-vsim-se-da-zaplatit-1422436>